

Dosarul nr. 3ra-388/22
2-21036155-01-3ra-13042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. T. Avasiloaie)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, Gr. Dașchevici, V. Negru)

Î N C H E I E R E

8 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Mihail Ungureanu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actelor administrative și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 10 martie 2021, Mihail Ungureanu a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actelor administrative și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, a activat în organele afacerilor interne de la 5 septembrie 1990 până la 8 mai 2008 și obținând calitatea de pensionar pe linia Ministerului Afacerilor Interne cu calculul vechimii în muncă de 20 ani, a demisionat.

A menționat că, în temeiul ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr.96 din 20 martie 2018 i s-au efectuat recalculări în vechimea în muncă introducându-se avantajele pentru perioada activității în Batalionul Serviciului Pază și Escortă și Izolatorul de Detenție Provizorie, astfel vechimea în muncă fiindu-i stabilită la momentul ieșirii la pensie de 34 ani, or la ieșirea la pensie cuantumul pensiei constituie 50% din solda, iar după recalcul constituie 75%.

Reclamantul a comunicat că, cu actele menționate s-a adresat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni în vederea recalculării pensiei, însă prin decizia nr.40/2021/920 din 4 februarie 2021 i s-a respins cererea, din motivul că Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni consideră că perioada 28 februarie 1994 până la 8 mai 2008, timp în care reclamantul a activat în Batalionul Serviciului Escortă și Pază al CGP

Chișinău nu poate fi raportat la prevederile hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.78/1994.

A specificat că în modul stabilit de art. 162 din Codul administrativ și art.40 din Legea 156/1998, a formulat cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale, iar la 2 martie 2021 prin răspunsul nr.U-350/21, ultima a menținut decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ialoveni.

În opinia reclamantului răspunsul și decizia sunt neîntemeiate și nefondate, pasibile de a fi declarate ilegale și anulate reieșind din prevederile art. 54 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993; pct. pct. 60, 61, 62, 64, 65, 66, 67, 68, 72 din hotărârea Curții Constituționale din Republica Moldova nr. 19 din 19 iulie 2016; art. art. 162, 189 din Codul administrativ.

A mai adăugat că începând cu data de 8 mai 2008 i se încalcă dreptul de a primi pensie în raport cu contribuția personală, achitându-i-se o pensie mai mică cu 25% din solda lunară primită la demisionare.

Reclamantul Mihail Ungureanu a solicitat anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ialoveni nr.40/2021/920 din 4 februarie 2021 și a răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.U-350/21 din 2 martie 2021, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită actul administrativ favorabil privind recalcularea și achitarea, începând cu 8 mai 2008 a pensiei pentru vechime în muncă în baza certificatului eliberat de Direcția de Poliție a mun. Chișinău nr.34/20-6267-45 din 29 ianuarie 2021.

Prin hotărârea din 11 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Mihail Ungureanu. S-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ialoveni nr.40/2021/920 din 4 februarie 2021 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova de soluționare a cererii prealabile nr.U-350/21 din 2 martie 2021 și s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale, oficiul teritorial competent să emită o decizie nouă, în temeiul cererii depusă de Mihail Ungureanu la data de 2 februarie 2021, prin care să-i reexamineze lui Mihail Ungureanu, pensia pentru vechime în serviciu, luând în considerare certificatului eliberat de Direcția de Poliție a mun. Chișinău nr.34/20-6267-45 din 29 ianuarie 2021. Perioada pentru care se vor acorda retroactiv, în baza deciziei noi, prestațiile sociale cu indexările și majorările respective perioadei, se va calcula începând cu 3 ani până la data depunerii cererii din 2 februarie 2021. S-a respins acțiunea în partea pretenției cu privire la reexaminarea pensiei începând cu data de 8 mai 2008.

Cu respectarea dispozițiilor art. 232 din Codul administrativ, la 15 iunie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La fel, cu respectarea dispozițiilor art. 232 din Codul administrativ, la data de 14 iunie 2020 Mihail Ungureanu a depus apel împotriva hotărârii instanței de fond, prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, în partea stabilirii începerii pensiei recalculate, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte de admitere a pretenției cu privire la reexaminarea pensiei începând cu data de 8 mai 2008.

Prin decizia din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a admis apelul declarat de Mihail Ungureanu, s-a casat parțial hotărârea din 11 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis în această parte o nouă decizie prin care s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să reexamineze pensia lui Mihail Ungureanu, începând cu 8 mai 2008. În rest, hotărârea din 11 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit că instanța de fond întemeiat a reținut că Mihail Ungureanu întrunește condițiile legale, iar subdiviziunile în care a activat, cad sub incidența prevederilor pct. 8 din hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, iar argumentele Casei Naționale de Asigurări Sociale în acest sens sunt neîntemeiate.

Instanța ierarhic inferioară a notat că pretențiile înaintate de apelant/reclamant Mihail Ungureanu sunt întemeiate, iar instanța de fond corect a ajuns la concluzia de a fi admisă acțiunea în această parte și a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ialoveni nr.40/2021/920 din 4 februarie 2021 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale de soluționare a cererii prealabile nr.U-350/21 din 2 martie 2021, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale, oficiul teritorial competent să emită o decizie nouă, în temeiul cererii depusă de Mihail Ungureanu la 2 februarie 2021, prin care să-i reexamineze pensia pentru vechime în serviciu, luând în considerare certificatul eliberat de Direcția de Poliție a mun. Chișinău nr.34/20-6267-45 din 29 ianuarie 2021.

Referitor la pretenția reclamantului/apelant Mihail Ungureanu privind obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să reexamineze pensia începând cu data de 8 mai 2008, instanța de apel a menționat că instanța de fond eronat a ajuns la concluzia că acest termen urmează fi calculat începând cu 3 ani până la data depunerii cererii din 2 februarie 2021.

În acest sens, a invocat prevederile art. 54 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, conform cărora suma pensiei calculată pentru pensionarii din rândurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și a funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și pentru familiile acestora și nesolicitată la timp se plătește pentru perioada precedentă, însă cel mult pentru 3 ani premergători datei solicitării pensiei. Sumele pensiei neprimite la timp din vina organelor care au stabilit sau care plătesc pensia se plătesc pentru perioada precedentă fără limite în timp.

Totodată, instanța inferioară a reținut că, vechimea în muncă lui Mihail Ungureanu pentru perioada efectuării serviciului în calitate de polițist al Batalionului serviciului escortă și pază al Comisariatului General de Poliție mun. Chișinău este începând cu 28 februarie 1994 – 8 mai 2008, care urma a fi calculată două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu și care nu i-a fost calculată cu avantaje din culpa organului responsabil pentru calcularea vechimii în muncă.

Drept urmare, instanța de apel a precizat că, instanța de fond stabilind că reexaminarea pensiei urmează fi calculată începând cu 3 ani până la data depunerii cererii din 2 februarie 2021, nu a ținut cont că neîncasarea pensiei recalculate nu a depins de voința beneficiarului, la caz Mihail Ungureanu.

La 31 ianuarie 2022, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat, iar la 1 aprilie 2022 motivarea recursului împotriva deciziei din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii.

În argumentarea cererii de recurs cu reiterarea motivelor de drept și de fapt anterior invocate, recurentul a menționat că apreciază decizia contestată ca fiind eronată și neîntemeiată, deoarece instanța de apel la adoptarea acesteia nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță ca fiind stabilite.

A menționat că soluția instanței prin care a fost obligat să recalculeze pensia intimatului din data stabilirii inițiale, este vădit eronată, or, cum se probează prin materialele dosarului, intimatul a prezentat acte suplimentare în anul 2021, acte ce au servit temei pentru recalcularea pensiei.

Prin referința depusă la 18 aprilie 2022, Mihail Ungureanu, reprezentat de avocatul Vladimir Kovali a solicitat declararea inadmisibilității recursului depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 28 decembrie 2021, însă date privind notificarea dispozitivului deciziei la materialele cauzei nu există.

Totodată, se menționează că decizia motivată din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului, prin intermediul oficiului poștal, la data de 4 martie 2022 (f.d.104).

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ conchide că Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu